



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 64. Tractatus S. Bernardi contra Abaelardum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](#)

tur, se Cardinalibus & Clericis Ecclesiæ Sæcul. XII.
Romanæ discipulis suis Scientiæ fontes A.C. 1140.
aperuisse, libros suos Romanorum mani-
bus teri, & in sinu ferri, quorum etiam
tutelam suscepturi essent. Aliam præ-
terea Epistolam S. Bernardus dedit ad
Cardinalem Guidonem Castellanum,
postea sub nomine Cœlestini II. Papam,
& olim Abaelardi discipulum, quem ille
præ ceteris præsidio sibi futurum esse spe-
rabat. Tandem etiam Cardinali Ivoni,
qui de gremio Canonicorum Regularium
ad S. Victorem Parisis erat, Cardinali
Stephano Episcopo Prænestino, Cardinali
Gregorio, Cardinali Guidoni Pisano, duo-
busque aliis, qui non nominantur, scri-
psit.

ep. 338.

ep. 192.

ep. 193.

ep. 331. Et cetera.

§. LXIV.

Tractatus S. Bernardi contra Abaelardum.

Longior illa S. Bernardi ad Innocentium ep. 190. al.
Papam epistola magis Tractatus no- opus XI.
men meretur, in quo præcipuos Abaelar-
di errores refellit. Doctor ille Fidem
definiebat, quod sit *estimatio rerum non*
apparentium, dicebatque, quod examen Abaelard. 1.
fidem præcedere debeat. Idque proba- Theol. init.
bat ex illo textu Ecclesiastici, qui cito cre- ibid. p. 1060.
dit *levis est corde*. At respondet S. Ber-
nardus, Salomonem istud non de Fide in
Deum, sed de mutua inter homines cre- Eccles. 19. 4.
duli-

li i 4

Sæcul. XII. dulitate loqui. (*) Increpatos suisse Di-
A.C. 1140. scipulos, quod tardius credidissent, & S.
Bern. c. I. & Paulum Fidem definuisse, quod sit, spe-
4. randarum substantia rerum, quibus ver-
Luc. 24. & bis solidum in fide consistere fundamen-
25. tum indicaretur. Abaelardus volens
Hebr. II. I. Mysterium S. Trinitatis explicare dice-
Abael. p. 991. bat, Deum Patrem plenam esse poten-
p. 1085. tiam, Filium quamdam potentiam, Spi-
p. 1086. ritum Sanctum nullam potentiam. Nem-
 pe affirmabat, totam potentiam propriam
 esse Patri, proprietatem Filii Sapientiam
 esse, quæ esset solum potentia discernen-
 di bonum & malum, proprietatem autem
 Spiritus Sancti esse Bonitatem, quæ nul-
 lius potentiae Ideam inferret. Unde ex
 consequenti dicebat, S. Spiritum, licet ex
 Patre & Filio procederet, eisque esset
 consubstantialis, non tamen de Patris
 substantia esse. (**)

S. Ber.

(*) Liber Ecclesiastici non est Salomonis. Sed aliquis error hic irrepuit, unde unde origi-
nem habeat.

(**) In Notis brevibus a Mabillonio subjun-
 ctis lego: Id sibi per malitiam aut per errorem
 impositum queritur Abaelardus in Apologia sua
 p. 331. atque tanquam Diabolica quædam se
 abhorrere & detestari dicit. Verum Auony-
 mus, ejus quondam Discipulus postea impugna-
 tor, editus in tomo 4. Biblioth. Cisterciensis,
 Abae-

S. Bernardus respondebat: *Unde ergo est Spiritus Sanctus? an forte ex nibilo, sicut & universa quæ facta sunt? & quomodo Patri consubstantialis est? Tamen si solum Pater & Filius de eadem substantia sunt, jam non est Deus trinus, sed Dualis.* Si Personæ Divinae inæquales sunt, illa sola, quæ major ceteris est, Deus erit, cum Deus sit ens perfectissimum. Error vero iste inde proficiscitur, quod in Attributis Essentiæ, quæ tribus Personis Divinis communia sunt, earumdem distinctionem querat, quæ solum in proprietatibus Personarum, Relationem significantibus, invenitur.

Dicebat Abaelardus: *Sciendum est, quod omnes Doctores nostri post Apostolos in hoc conveniunt, quod Diabolus Dominium & potestatem habebat super hominem,*

Iii 5 &

Abaelardum mendacii hoc loco arguit. pag. 239. Ceterum hanc vocem quod Spiritus Sanctus sit Patris & Filio consubstantialis, saltem in verbis a S. Bernardo vel Anonymo discipulo Abaelardi relatâ non invenio. Sed S. Bernardus Abaelardum objicientem inducit: *At si esset de Substantia Patris, profecto genitus esset & duos Pater Filios haberet.* Et reponit: *Quasi vero omne quod de substantia aliqua est, continuo ipsum a quo est habeat genitorem.* Num vero pediculi, aut lentes, aut phlegmata, vel filii carnis sunt, vel non sunt de substantia carnis?

Sæcul. XII.

A.C. 1140.

*& jure eum possidebat, quia homo se ab eo
vinci passus est. Et bac necessitate in-
quunt, incarnatus est Filius Dei, quia
homo a jugo Diaboli aliter liberari non
poterat. Sed ut mibi videtur, nec Di-
abolus unquam jus aliquod in hominem ba-
buit, nisi forte Deo permittente, qualis
habet Ergastularius in captivum suum, ne
Filius Dei ideo incarnatus est, ut hominem
liberaret. (*) S. Bernardus in primis te-
meritatem hominis increpat, quod solus
manus omnium contra se provocet.*

*2. Tim 2. 26. Tum ex S. Paulo probat, quod impii
captivi teneantur Diaboli laqueis. Deum*

Coloff. 1. 13. nos eripuisse de potestate tenebrarum.

*Et quamvis homo æternis pœnis addi-
cendus ex Misericordia liberatus fuerit,
Justitiam tamen in eodem opere reluxisse,
quod Salvator innocens, mortem per
Diaboli nequitiam perpetratus, justissime
quos ille tenebat, ejusdem potestati eri-
puisset. Ita secundum S. Bernardum
Justitia Christi nostra Justitia facta est.*

*Tandem Abaelardus dicebat, unicum
finem, in quem Jesus Christus in carne
apparuisset, fuisse, ut nos verbo & exem-
plo institueret. S. Bernardus respondet:
Restat*

*Bern. c. 8.
p. 533.*

() Hæc Abaelardi opinio cum Sententia Sco-
tistarum affirmantium absolute, Christum Domi-
num venturum fuisse, etiamsi Adam non pecca-
set, quamdam affinitatem habet.*

Restat ergo, ut dicatur, Adam quoque nobis solo exemplo nocuisse, cum scriptum sit: A.C. 1140.
 sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur. Sic Hæres Pelagii reducitur. Nulla ergo pro parvulis Redemptio, qui Institutione & exemplo Sup. lib. 1. Cor. 15. 22. Jesu Christi uti non possunt, cum his ad imitandum eum & amandum excitari non possint? Tria in Operे Salutis nostræ consideranda sunt, humilitas & caritas Redemptoris, & ipsa Redemptio, cuius causa pro nobis moriens extitit. Nihil vero nobis profuisset vel tanta humilitas vel tanta caritas, nisi accessisset Justificatio, per quam infinitæ charitatis participes fieri possumus. Tandem S. Bernardus subiungit; quod plures aliquos Abaelardi errores prætereat, ut istos tanquam graviores refellat. Misit tamen ad Papam & alios in Articulis quatuordecim contentos. (*)

§. LXV.

(*) S. Bernardus, quem Protestantes Monachis rudibus & stupidis obscurorum Sæculorum accensent, tanta Scientia præditus, & tanta auctoritate insignis fuit, ut Doctrinam quamcumque Fidei Romano-Catholicæ adversam efficacissime impugnare, veram autem invictè defendere potuerit. Sufficit. Nam porro unum est Necessarium. Luc. 10.